

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 27. SIERPNIA ROKU 1799. we WTOREK.

z Wiednia dnia 17. Sierpnia.

Podług wiadomości nadeszłych z głównej kwatery w *Bosco*, F. M. Suwarow postanowił zająć zamek *Seravalle*, w którym to celu wyruszyła do *Novi* część dywizji *Rossyjskiej* *Szwejkowskiego*, a *Xiążę Pankration* z dwoma *batallionami* otrzymał rozkaz do otoczenia tego miejsca, gdy tym czasem *General Mitrowski* z 6. *batallionami* piechoty, 3 *batallionami* grenadyerów, i 1. *szwadronem* huzarów, ma odeprzeć forpocztę które komunikacją z *Seravalle* i *Gavi* utrzymują i będzie formować korpus obserwacyjny. — Pulkownik *Rossyjski Harding* kierować będzie oblężeniem. — Na dniu 5 zaczęło się strzelanie do zamku, a czynione wycieczki i obroty nieprzyjaciela, przyniosły nam do powiększenia korpusu obserwacyjnego 2 *batallionami* grenadyerów i jednym regimentem dragonii. — Roboty około oblężenia *Tortony* już tak daleko są posunięte, iż w nocy z dnia 5 na 6 otworzone zostały szanie. — Dla zbliżenia się ku tym wszystkim operacyom, główna kwatera z *Bosco* przeniosła się do *Borolo Ferrinaro*. — W armii *Arcy-Xiążęcia Karola* do dnia 9 t. m. nic ważnego nie zaszło, prócz odśpiewanego na dniu 4. *Te Deum* z powodu zdobycia *Mantuy*.

Jeden tylko Szef Brygady *Francuskiej Borthon* nie chciał zezwolić na poddanie *Mantuy*, i dla tego nie podpisał kapitulacji. — Porucznik *Kray*, który tu przyjechał z kapitulacją tej twierdzy, jest synem *Feldzeugmeistra* F. M. *L. Zopf* jest teraz komendantem tej twierdzy.

Dwa rozległe kraje *Włoskiego* końca zatrudniają teraz *Sprzymierzonych*. W wyższych *Włoszech* ufortyfikowania ich wymierzone są przeciw trzem fortecom *Tortonie*, *Coni* i *Fenestrelles*. Pierwsza ma cytafellę która nie tylko że jest nowo założoną, lecz przy swoim korzystnym położeniu tak mocnymi fortyfikacyami została obwarowana, iż chcąc ją zdobyć, trzeba by koniecznie ją zburzyć. Ta forteca wraz z miastem składa część kraju *Tortonskiego* oddzielnego *Krolowi Sardyńskiemu* przez traktat *Wiedeński* w roku 1736. W roku 1745 forteca ta zdobytą została od wojsk *Hiszpańskich* po wrzuceniu do cytafelli w czasie oblężenia nie zupełnie 14 dni trwającego, 11 tysięcy bomb i 70 tysięcy kul. *Coni* jest równie nadzwyczajnie umocniona, cytafella która w r. 1694 i 1744 nadaremnie od *Francuzów* oblężoną była. Równie jest wielka w *Delfinacie* forteca *Fenestrelles*. *Francya* po ustąpieniu dla *Sabaudy Pignerolu*, w roku 1696 założyła w tej fortecy cytafellę *Mutin* zwaną, dla zabezpieczenia sobie wstępu do *Piemontu* i załonięcia granic swoich przeciw *Xiążęciu Sabaudzkiemu*. W niższych *Włoszech* *Civita-recchia* która równie od lądu iak od morza jest mocną, tudzież *Ankona* wiele trudów i pracy *Sprzymierzonym* przyniosła.

z Londynu dnia 9. Sierpnia.

Już blisko trzy tygodnie upłynęły, odtąd iak połączone flotta nieprzyjacielska z *Kadix* wyszła, a my jeszcze żadnej pewnej wiadomości gdzie stała nie mamy. Wczoraj słychać było, iż do *Brest* zawinęła, lecz czekamy na potwierdzenie. Tym czasem pomimo tej niepewności, wojska nasze przeznaczone do tajnej wyprawy, iak najszybciej siadają na okręty. We wszystkich portach embargo na okręty włożone zostało, wzięto także w rekwizycję wszelkie pojazdy, wozy i konie, dla przewiezienia wojska i bagażów do miejsca powszechnego

gromadzenia się, kawaleria i artyllerya brana jest na okręty w *Woolwich*, a infanteria w *Ramsgate*. Wielki oboz pod *Windsor* już z miejsca wyruszył, i wszystkie prawie regimenty udały się na tę wyprawę. *Hrabia Chatham* i *Lord Beting* będą towarzyszyć *Xiążętom York* i *Cumberland*.

Rząd tyle tylko odebrał wiadomości o wypłynieniu floty nieprzyjacielskiej z *Kadix* pod dniem 21. Lipca. „Gdy przeszła ciążinę *Gibraltarską*, *Lord St. Vincent* wysłał dla rozpoznania iey fregaty *Emerald*, i *Triton* tudzież iednego kutra. Uważały one obroty floty aż do dnia 22. a kutter dał o nich znać *Lordowi St. Vincent* do *Gibraltaru*, fregata zaś *Triton* z temiż wiadomościami popłynęła do *Anglij*. Flotta nieprzyjacielska płynęła ku lironie północno-zachodniej, a siła iey składała się z 63 żaglow, pomiędzy którymi 44. okrętów liniowych było. Flotta nasza iak najszybciej zbiera się w *Torbay* pod *Admiralem Bridport*, dla oparcia się nieprzyjacielowi, czy to zamiar iego będzie w *Irlandyi* wylądować, czy napaść na brzegi *Angielskie*, czy nakoniec zniszczyć naszą wyprawę i oswobodzić brzegi *Hollenderskie*. — „*Vice-Admirał Curtis*, który już był na wypłynieniu do *Przylądka Dobrych Nadziei* dla obciążenia tamże komendy, odebrał nagle rozkaz popłynąć iak najszybciej z 4ma okrętami liniowymi, dla wzmocnienia floty kanałowej. W przyszłą sobotę 27 okrętów liniowych uzbrojonych będzie. — O flocie *Lorda Keith* nie mamy dotąd jeszcze żadnej pewnej wiadomości. Będąc iednak uwiadomionym przez *Lorda St. Vincent*, zapewne pospieszy przejsć ciążinę *Gibraltarską*. Z *Kadix* do *Brest* przy zwyczajnym wietrze, można w 11 do 16 dni przypłynąć. *Lord Bridport*, który flotą kanałową dowodzi, już zatknął banderę swoją na okręcie *Monarcha*. *P. Pitt* mieszka teraz na wsi, ma iednak wkrótce do *Ramsgate* wyjechać, i będzie przytomnym wsiadaniu na okręty. Gdy połączona nieprzyjacielska flotta z *Kadix* wypłynęła, podzieliła się na 4 dywizye, i nasza fregata *Triton* przez długi czas ścigana była od nieprzyjacielskich okrętów. W *Kaffenhausen* *Loyds* bardzo się lękają o naszą flotę kupiecką z wysp *Leeward* płynącą. *Kontr-Admirał Pole* powrócił do *Torbay* z pod *Roche-fort*. — Wielu mniema, iż część floty *Hiszpańskiej* może popłynię do *Indyów Zachodnich*. — Rozeszła się tu pogłółka, której iednak nie wierzymy, iż *Francuzi* już wylądowali w *Irlandyi*. — *Manifest*, który ma być ogłoszony przy wylądowaniu w *Hollandyi* już jest na język *Hollenderski* wyłożony.

Następujący komendanci tajnej wyprawy są mianowani: *Xiążę d'York*, *General Abercrombie*, *Xiążę Cumberland*, *Xiążę Wilhelm Gloucester*, *Sir Pulney*, *Hrabia Chatham*, *Generalowie Moore*, *Coot*, *Doyley*, *Lord Paget*, *Lord Sommerset* i *General Knox*. Ostatni dla zabrania wojsk *Rossyjskich* pojechał do *Cuxhaven*. Pierwszy oddział ma składać przednią siłą, drugi zajmować ma 18. do 20. tysięcy ludzi, a trzeci zabierze resztę wojska. Kawaleria ma się znajdować w drugim oddziale i w *Harwich* wsiędzie na okręty. Pierwszy oddział na którym gwardya się znajduje, będzie ufortyfikować miejsce warowne. — Wyjazd familij *Królewskiej* do *Wymuth* na dzień 17. jest przeznaczony i fregata *Fiorenzo* odebrała rozkaz być w gotowości przed tym portem, —

Dyrektorowie kompanij wschodnio-indyjskiej odebrali listy z szczegółami obszernymi o zwycięstwie odniesionym nad *Tippo-Saibem*. — *Zeman Schach* jest w *Lahore* i zagrożał wkroczeniem do *Delhi*. Lękać się należy poruszeń jego w *Indostanie*.

Wczoraj wzięto tu do aresztu iednego *Francuza*, u którego odbywały się schadзки *Francuzów* i *Irlandczyków*, a w sali był zawieszony portret *Roberspiera*. — Na okręcie *Impetueux* pod kapitanem *Pellew* na morzu szrodziemnym, wszczął się bunt pomiędzy marytkami. *Lord St. Vincent* rozkazał złożyć sąd na dowódców, i trzech ich zostało powieszonych. — *Hrabia d'Artois* z *Edynburga* do *Stowe* pojechał, gdzie będzie miał konferencyję z *Lordem Grenville*. — Tutejsze pisma podają wiadomość z *Madrytu*, iż *Król Hiszpański* od niejakiego czasu został w bardzo złym stanie zdrowia, i troszczą się bardzo o życie jego. — W *Filadelfji* na nowo wzmogła się znowu żółta gorączka. Ulica na której się ta zaraza pokazała, zamknięta zupełnie została. Na mocy nowej *Prezydenta Adamsa* proklamacyi pod dniem 26. Czerwca, związki handlowe między *Stanami Zjednoczonymi* i wyspą *St Domingo* znowu są otworzone.

z Paryża dnia 9. Sierpnia.

Od naszej i *Hiszpańskiej* floty nie mamy jeszcze żadnej urzędowej wiadomości od czasu wypłynienia ich z *Kadix* na dniu 21. Lipca. W *Kadix* przyłączyło się do iey 5. okrętów liniowych, przez co siła iey do 57. okrętów liniowych jest wzmocnioną. Gdy floty z *Kartageny* do *Kadix* popłynęły, uważano, iż okręty *Hiszpańskie* bardziej szybkie czyniły obroty niż *Francuskie*, co przypisać należy naszemu ziomkowi *Obywatelowi Gauthier*, który od lat 25 ma dozór nad marynarką *Hiszpańską*. Do *Brest* na dniu 27. Lipca przybył konwoj z *Nantes* od 30. żaglow winem naładowany. Nowy tam także okręt liniowy *Nierozdzielny* od 90 armat do stanowiąca został przyprowadzony. *Vice-Admirał Thovenard* przybył w tych dniach do *Paryża*. Przez burze, które dotąd na morzu szrodziemnym panowały, nie mało szkody jest poniesionej. Pomiedzy innemi dwa kapry *Argielskie* z całym ekwipażem zatoneły. *Admirał Bruix* kazał w *Kadix* zabrać wszystkie okręty i ładunki *Amerykańskie*.

Niektorzy rozumieją, iż część naszej i *Hiszpańskiej* floty popłynie może do przylądka *dobrej nadziei* lub do *Brezylji*. — Nasza fregata *Syrena* przyprowadziła do *Orient* lugra *angielskiego* od floty krążącej przy brzegach naszych, a korweta nasza *la Fauvette* zaięła kapra *Angielskiego* z *Mahon* do *Marsylii* płynącego. — Odebrano tu list od *Ob. Reinhard* pisany z lazaretu w *Tulonie*. *Przyrzeka* powrócić do *Paryża*, iak tylko czas kwarantanny jego skończy się.

Najfalszywszą pogłółką było, iakoby między *Generalami Moreau* i *Suwarowem* zawieszenie broni na dn 24. zawarte było, dla prowadzenia zobopólnych negocyacyow. *Armia Alpejska* pod *Generalami Championnet* iuż jest mocną do 34. tysięcy. Zaufanie które ten *General* w pobliskich departamentach zjadł jest rodem posiada, wiele się przyczyniło do ściągania obywatelów pod jego chorągwie. — Na dniu 31. p. m. *General Moreau* zdał komendę nad *Armią Włoską* *Generalowi Joubert* w *Sawonie*. — Gdy ostatni przejeżdżał przez *Lugdon*, tamtejsi kupcy przy-

rzekli mu, iż gdy nadejdzie od niego rozkaz ręką własną jego podpisany, do dostarczenia Armij lukna i innych rzeczy, takowy rozkaz natychmiast dopełnia. — Ponieważ wielu jeńców wojennych w kraju naszym zaczyna się burzliwymi, przeto Minister wojenny nakazał, aby w potrzebie do łądów wojennych oddani byli.

Bernadotte wydał listy okolne do Administracyow centralnych, w których wzywa one do utworzenia przedniego batalionow poilkowych, czyli gwardyi Narodowej, która na dzień 22. Września zupełnie uzbrojoną być powinna, dla uformowania drugiej linii Armij. Francya (mowi on) powinna się tym groźniejszą okazać, kiedy rojalizm wszędzie teraz jest w poruszeniu. — Słychać znów, iż Armia nasza w Szwajcaryi odebrała rozkaz atakowania nieprzyjaciela, choćby też to największy kosztować miało. — Generał Bonnard jest komendantem wojska w okolicy Bruzelli, a Generał Beguinet komendantem wojska pod Châlons mianowany.

Zadane rozruchy dotąd nie wybuchły w Paryżu, a jednak straż przy Dyrektoryacie są podwojone. Ulica du Mail i pałac równości ostatniej nocy został wojskiem otoczony, i wiele osób było aresztowanych. Warta także przy Radzie Starszych jest powiększona. Zeszłej nocy liczne patrole przechadzały się po ulicach — W Tuluzie rewizya domow była także skuteczną i wiele osób pomiędzy którymi ex-margrabia Roque Courbe znajduje się, zostało aresztowanych, Znalezione także dosyć ukryte bronie.

Podług tutejszych pism, w Wenecyi miał się odkryć kongress kardynałów, na którym przezywał Kardynał Albini. Korrespondencya z rozmaitemi Nuncyuszami Papieżkiemi, która dotąd przerwana była, została nanowem otworzona. — Bayką jest iakoby kamerdyner Sieresa miał ztąd być z ważnemi zleceniami wysłany. — Mowią, iż wspaniały zamek St. Cloud ma być za 750,000. frankow sprzedany. — Za dawnego Dyrektoryatu były wyznaczone pewne dni dla posłów zagranicznych na audyencya, lecz zwyczaj ten za wniściem Sieresa do Dyrektoryatu został uchylony. — Pomiedzy najnowszemi pismami widać teraz jedno pod tytułem. *Prawdziwi winowaycy* albo *plan obrony Ex-Dyrektorow*, w którym to piśmie Sieresa także nie jest oszczędzany.

Na zarzut przez Reprezentanta Rouffet uczyniony, iż Rewbel zyski z kontraktow odnosił, odpowiedział Rewbel, iż ten zarzut równie iak pogłolki o majątku jego rozniezione, są fałszywemi. Z tego zaiętrzenia z iakim chcą mnie przez potwarz pod gilotynę przyciągnąć, wnosić można, iż niektórzy ludzie lękają się, abym ielcne oyczyźnie moiej nie stał się użytecznym. — W Brazylji miał się podnieść bunt przeciw Gubernatorowi.

Podług listu z Genui pod dniem 24. Lipca pisanego, znajduje się na territorium Liguryjskim armia od 50. tysięcy ludzi, która jeszcze codziennie przez wojska z wewnątrz Francji przychodzące, wzmocnioną bywa. — W Grenoble i Perigueux towarzysztwa Ludu zostały otworzone, — W Marsylii Jakobini żądali od Generała Quantin 1200. karabinow i 4ch armat, lecz ten odmówił im tego, za co nazwano go niewolnikiem Barrasa. — Pomiedzy kandydatami na Agentow do Gwadalupy, znajduje się Ob. Pocholle i Freron członki dawnej konwencji.

Czytamy w Dzienniku z Doubs, iż kuryer przez Generała Masseny z dnia 6. na 7. do teyże Administracyi wysłany, domagał się od niey zboża na 110. tysięcy wojska, którym teraz ten Generał dowodzi. (*Publiciste.*)

Adjutant Generała St. Martin donosi w swoim liście, iż dnia 31. poprzedzianego w Grenoble wiadomość, iż 25. tysięcy wojska przybyło do Nicei, i że tam razem przywieziono dwa miliony liwrow.

Wydano na publiczność pierwszy list bezimienny do Obywatela Sieresa pisany. Autor iego wyraża, iż dla tego ukrywa swoje imię, iż będąc z iednej partyi, mógł

by osłabić swoje dowody w drugiej. Wkrótce niernudno będzie docieknąć z iakiej jest partyi. Ulkarza on się na tych, którzy w demokratach widzą tylko Jakubinow i Anarchistow, to jest: iż on sam niewidzi w tych Jakobinach i Anarchistach iak tylko Demokratow. Oświadcza potym, iż sama czyta Demokracya jest ze wszystkich Rządow naydogodniejszym. Lubo się w rozmaite pozory przybiera, łatwo można poznać, iż nie jest gorliwym Itronnikiem Konstytucyi 3. roku. Podaie potym do rozstrzygnięcia, czyli jest podobieństwem, ażeby ludzie cnotliwi mogli się takimi w Dyrektoryacie zachować; dodaie, iż należy nowym członkom Dyrektoryatu dowieść, iż to być może, tym bardziej, że jeżeli się w tey mierze spóźnia, w takim razie albo Republikańie będą musieli wraz z Konstytucyą 3 roku zniszczyć Dyrektoryat; albo być zniszczonemi wraz z Konstytucyą i Dyrektorami (*Dziennik Point-du-jour.*)

Czytamy w iednym peryodycznym piśmie co następuje: Ludzie, którzy Tryumwirat obwiniają tylko o błąd i bezczynność, nazwają niewinnym błędem rozkaz dany na wybudowanie trzech tysięcy budow w *Sinnamary*? Ułożone były mocne sposoby na deportowanie sześciu tysięcy Patryotow. *Merlin* mawiał, iż pokoy był niepodobieństwem we Francyi, poty, poki się tam znajdować będą te podniety uszłe przed mieczem reakcyi. Są to dowody, narzędzia pożyteczne w rewolucyney burzy założyte, lecz tym szkodliwsze po zakończoney już rewolucyi i jego zwyczajny wniosek był, ażeby ich wyrzucić na pułgynie *Katenny*, gdzie w tak zarazliwym klimacie, wkrótceby od nich ludzkość oswobodzoną została.

Dnia 29. Lipca zaszła krwawa bitwa pod *Ambrières* między Republikanami i Szuanami. Obywatel *Ochert* po pierwszym wystrzale kazał natychmiast atakować bagnetami, sam zaś rzuca się przeciw temu, którego mniemał być dowodzącą buntownikow; lecz od wielu kul prześzyty upada i krwią się swoją zalewa. Jego towarzysze chcą go ratować, lecz on im rozkazuje ażeby nacierali na nieprzyjaciela, i pobudza ich tym ulubionym dla naszych wojownikow himnem: „Umrzeć za swoją Oyczyznę jest najpiękniejszym i godnym zazdrości losem. „Szczęściem, rany jego nie są śmiertelne. (*Klucz Gabinetow.*)

Mowią iż Ob. *Carriere St Clement* brat bankiera *de Villedavre* pojechał do *Berlina* dla ukończenia negocyacyi względem dyamentow z dawnej korony, które od dawnego czasu złożone były w banku Królewskim przez Ob. *Perceval*. Bank pożyczył na ten załtaw pięć millionow. Mowią iż mają być oddane za własność temuż bankowi jeżeli ieszcze doda dwa miliony.

Lareveillere kazał rozdać w Ciele Prawodawczym swoje usprawiedliwienie. Zapewnia iż *Jakobini* doradzali mu ażeby w czasie olkarzenia stanął w Radzie; iż mu się nie przeciwnego nie zdarzy jeżeli zechce olkarzyć *Barrasa*, i tym sposobem wyprowadzić go z Dyrektoryatu. *Lareveillere* odpowiedział, iż bronić będzie wszystkich swoich kollegow, iż ich nie więcej iak siebie rozumie być winnemi, i że nie jest zdolny brać na siebie niegodną olkarzyciela powinność; iż jego nieprzyjaciele potrafią mu odebrać życie, lecz nie jest w ich mocy przymusić go, ażeby się schylił. — *Reveillere* usprawiedliwia się daley ze wszystkich czynionych sobie zarzutow. *Buonaparte* (mowi on) sam podał wniosek do wyprawy *Egipskiej*. Nie wielkie podowczas uzbrojenia czyniliśmy, bośmy się spodziewali, iż pokoy utrzymanym zostanie. Chociaż przez trzy lata urzędowania mego, znaczny dochód miałem, wychodzę iednak z Dyrektoryatu bez pieniędzy. Dwa tylko pomierne kupna zrobiłem w kantonie moim. Czy zostaną uwolnionym czy skazanym na wygnanie, zawsze będę posiadać szacunek światlych i pocziwych o sob, zawsze znajduje się w pokoju z sobą samym.

Magimel na ulicy *Augustyńskiej* wydał na publiczność historyczny opis czynności Generała *Masseny* w *Helwecyi* i *Gryzonach*, zebrany przez Ob. *Mares* office-

ra Inżynierow, podług którego nie mieliśmy z początku w armii *Helweckiej* iak 25 tysięcy ludzi, a liwranici podawali ich liczbę do 90 tysięcy. a Minister *Scherer* do 60 tysięcy. Dodaie, iż do czasu w którym to pismo ogłasza, mieliśmy 10 tysięcy tak w zabitych iako i rannych, nieprzyjaciele zaś dwa razy tyle, i że 25 tysięcy wojska *Francuzkiego* znajdujacego się w złych stanowilkach wstrzymywały 60 tysięcy ludzi mających wybor stanowilk.

Podług wyznania tegoż officera nieczynność Generała *Masseny* powinna być przypisana zupełnemu niedostatkowi żywności, którą żołnierze tylko w trzeciej a nawet w czwartej części odbierali. Możnaż mówić o przykrych i gwałtownych marszach i o silnych bitwach, ludziom wynędzniałym od głodu. Tenże officer przytacza przyczyny wojskowe. Mniema, iż obowiązkiem Armii *Dunaju* było nadewszystko przebiegać granice zaczawszy od *Bazyli* aż do *Genwy*; iż to ulkutecznia, iż iey stanowilko jest iednym z najlepszych iakie tylko obiać można dla obrony i rozpoczęcia wstępne go boju, oraz że nie może atakować, aż gdy będzie mogła pogodzić swoje obroty z obrotami przynajmniej iedney z dwóch Armii *Reńskiej* lub *Włoskiej*. Kończy, iż każda wstępna w *Helwecyi* operacya, byłaby dla Rzpltej okropną, byłaby w cząstkowych i niepożytecznych utarczkach zniszczyła wielką część Armii która w swoim mieyscu użyta dokazywałaby wielkich rzeczy; byłaby pozbawiła Rzpltą tego ostatniego źródła, które raz zniszczone lub nadwężone dałoby naszym nieprzyjaciolom śmiałość i sposoby działania na naszych własnych granicach, to jest narzucania nam ostatecznego prawa.

Z *Grenoble* pod d. 5 Sierpnia donoszą. Widziemy tu codziennie przechodzące w znaczney liczbie wojska tak z *Infanteryi* iako i kawaleryi. Te ściągania się jeżeli dłużej trwać będą, Armia *Alpejska* wkrótce w ogromney pokaże się postaci.

Liczne usiłowania które dla poburzenia Ludu widzieć się daia, bez żadnego dotąd zosiąia skutku. Lud nie przełtaie się ulkarzać, lecz szuka swojej pociechy w pracy niemiejszajac się do politycznych sporow.

Dnia 7. t. m. Rada Starszych potwierdziła znaczną większością nową Rezolucyą względem pożyczki.

Wydano na publiczność List deportowanego *Barbē Marbois* do iednego z swoich Przyjaciol, datowany z *Sinnamary* pod dniem 24 Brumaire. Ośmiu z pomiędzy nas (wyraża ten list) ratowali się ucieczką. Mowią iż *Aubry* umarł w *Demerary*. Nie wiem co się stało z innemi. Z innych ośmiu sześciu umarło, to jest *Murinais*, *Tronçon*, *Bourdon*, *Lavilleheurnois*, *Rovera*, i *Brottier*. Został się iak i *Lafond*. Jeżeli ztąd przed przyszłym latem nie będziemy wyprowadzeni, czeka nas śmierć nieomylna. — Z nowych licznych deportowanych, trzecia część we dwóch miesiącach pomarła, reszta w niebezpieczeństwie została.

Zalogi z *Korsu* i *Medyolanu* w liczbie 4 tysięcy zaślapiły mieysca wojsk wychodzących za granice. 79ta Pułbrygada przybędzie tu dnia iutrzejszego. *Bernadotte* nie chciał tych wojsk przyodziewać przed przybyciem ich do *Paryża*. Mieszkańcy tego miasta sami sądzić będą o niezmiernym niedostatkowi do iakiego nasi obrońcy byli przewidzianymi, i przekonają się, iż opłanie ich nędzy nie było przesadzonym. (*z Messager.*)

Donoszą z *Alby* pod dniem 2. t. m. Administracya Centralna w *Tarnie* w przeciągu dwóch miesięcy wysłała 2. tysiące ludzi tak konłkrypcyjnych iako i rekwizycyonistow. *Emmiffaryusze* Rojalistow rozsadeni po drodze idącey do Armii *Włoskiej* zaczawszy od *Saint-Pons* aż do *Nîmes*, wystawiają im pod najsłabszymi kolorami momentalny niedostatek naszych Armii i ich niebezpieczeństwa; tym sposobem namawiają ich, ażeby do swoich domow wracali, przepisując im trakt podróży, ażeby przechodząc około gór, udali się do iakiego wyznaczonego mieysca w bywszej *Gaskonii*. Widziemy przechodzących ku tym gorom nietylko rekwizycyonistow

i konfrypcyjnych, ale nawet mniemanych wojskowych, uzbrojonych i ekwipowanych, opowiadających po drodze, iż dla nadzwyczajnego niedostatku opuścili swe miejsca. Ogłaszają oraz, iż tam idą, gdzie im na niczym zbywać nie będzie.

z Paryża dnia 10. Sierpnia.

Wydany został na publiczność list Generała *Touffaint Louverture* pisany pod dniem 14. Maja do Obywatela *Cafe* iego Adiutanta znajdujące się teraz w Paryżu. Wiem dobrze (wyraża w nim) iż moi osobiści nieprzyjaciele starali się na mnie rzucić potwarze, wmawiając we mnie szalony zamiar niepodległości. Lecz podajmy potwarców na wżgardę. Przyjdzie ten czas gdy Rzeczpospolita pozna, iż nie miała gorliwszego obrońcy nad *Touffaint-Louverture*. Kontent jestem z twoiego porozumienia się z handlem. Oby to mogło nakłonić handlujących, ażeby odnowili nasze związki z Francją. Jakaś niewidzialna ręka zdaje się ich gorliwość wstrzymywać dla odwracania polityków, których potrzebujemy ażeby przez przerywanie komunikacji, prawda ukryta być mogła. Dowiedziałem się z wielkim zmartwieniem, iż nasi Deputowani roku 6. ieszcze dotąd do Ciała Prawodawczego nie zostali przypuszczonemi.

Niedostatek naszych armii wkrótce ułanie, dzięki pracy i gorliwości ministra wojennego; 35 tysięcy cetnarów zboża wkrótce będą rozmaitym Armiiom rozdane, a 300 tysięcy racjów żywności już się w drodze do Włoch znajduje. (*Messager*.)

W Tulonie zbierają się wojska na tajemną wyprawę.

Lacombe Saint Michel mianowany jest ministrem interesów zewnętrznych na miejscu Obywatela *Reinhart*. Spory względem oskarżenia Ex-Dyrektorów, ieszcze nie są zakończonemi. Niektórzy mówcy mocno za nimi obstawiali. Mówią, iż *Creuzé-Latouche* zbijał mocnemi dowodami ich akt oskarżenia (*Przyjaciel Praw*.)

Dnia wczorajszego *Lacretelle* młodszy wyszedł z więzienia *la Force*, gdzie został przez 23. miesiące bez wyłuchania.

Okręty *Angielskie* które się znajdowały przed *Roche-Fort*, już się stamtąd oddaliły.

Wyrok Dyrektoryatu pod dniem 4. t. m. nakazał przeprowadzenie Papieża do *Dijon*, gdzie dla niego przygotowano wygodne pomieszkowanie. Dnia 3. wysłano naprzeciw niemu Gendarmów.

Od zapadłego prawa stu millionów, wszyscy bogacze wyjeżdżają z Paryża, i wszystkie ekwipaże zniknęły. Każdy ucieka przed sądem do tego podatku wyznaczonym, iak uciekano przed wydziałami rewolucyjnymi.

Ob. *Turot* mianowany jest sekretarzem generalnym w Ministerium Policji. *Turot* jest Autorem Izanownego dzieła o wolności druku.

Nie można tego zataić, wyrażają pisma *Angielskie*, iż terazniejsza moriska kampania czyni Admirałowi *Francuzkiemu* wiele honoru. Ten Admirał wyszedłszy z *Brest*, popłynął ku *Cadix*, ułatwił flocie *Hiszpańskiej* wyjście z portu, udał się do *Tulonu*, pokazał się na szrodiemnym morzu, wszedł do *Kartageny*, wyprowadził stamtąd flotę *Hiszpańską*, przeszedł z nią cieśninę. Nie tylko nie był atakowanym, lecz zagraża, i niespokojność utrzymuje w *Anglii*, która okrywa morza swemi nieprzelicznymi flotami. Gdzież więc znajdowali się nasi Admirałowie? kto im zarzucił na oczy żałgonę. Niech to kto chce wytłumaczy, co do mnie wyrzekam się ich usprawiedliwienia.

Obywatel *Chemée* Administrator *Turynu* pisał do swojej żony która się schroniła do *Vervay*, iż Generał

Championnet przyrzekł mu, że w czterech Dekadach przybędzie do niego do *Turynu* na Czokoladę.

Na sefjy Rady 500. *Bertrand* po trzecim przeczytaniu Aktu oskarżenia przeciwko ex-Dyrektorom, rzekł: W momencie gdy się zatrudniamy oddaniem ludowi sprawiedliwości; gdy mamy rozstrząsać poślępowanie tych których nam lud iako łupieżców i zdrajców wymienia, powinniśmy się spodziewać, iż ich wspólnicy w wszelakim sposobie ułilować będą ażeby pożyteczną dla swoich Szełow uczynili dywersją. W tym momencie chcą nas wyprowadzić za szranki konfliktu, a wzywając Towarzystw Ludu, żądają ażeby sposobem rewolucyjnym sądzić ex-Dyrektorów. Lecz dzieło 30. Prairial było zrobione dla Konfliktu, zakresliliśmy służbę wszystkim władzom granice i utrzymać je w nich potrafimy. Szanować będziemy Konfliktu (tak jest, tak jest, zawołali wszyscy). To poruszenie odpowiada waszym potwarcom i waszym nieprzyjaciolom. Ręce Republikanów krwią się ich plamić nie będą. Miecz prawa spadnie na głowy występne. A tak nieprzyjaciele nasi niech się nie spodziewają obłąkać ani nasze Rady, ani czytła masę Towarzystw Ludu dobra pragnących. Drażniący je intryganci są znani, lecz będą bezsilni. Dosyć jest niekiedy ogłosić spisek, ażeby go zniszczyć. Rada kazała drukować i zamienić się w wydział tajemny.

Zawczoraj i wczoraj Rada 500. znowu w tajnym wydziale rozpoczęła spory w tej materji. Nic jednak ostatecznie nie uchwalono. Sławny przez różne polityczne pisma *Teofil Mandar*, wydał obronę ex-ministra *Scherera*.

Na sefjy Towarzystwa *Jakobinów* Ob. *Marie* przypisywał wszystkie nieszczęścia *Francji* zamknięciu Towarzystw politycznych. *Solon* (rzekłmowca) wydał prawo śmierci na tego, któryby się w zaburzeniu krajowym do żadnej nieprzyłączył strony.

Ob. *Tiffot* sekretarz Policji wzywa podobnie do iedności, radzi potłumić niezgody i prywatne niechęci, i obstawiać przy Konfliktu 3go roku. — *Varlet* podał do przeczytania projekt Adresu, w którym między innemi wyraża: iż iedna tylko jest konspiracja to jest koalicja przeciwko Rzpłtey, iż ścigać należy złodzieiów, agentów fakcji *Orleañskiej* i fakcji 91. iż podatek loteryj jest ruinującym, iż przenoszenie publicznego długu jest prawdziwym bankructwem; iż ci którzy nieprawnie dobra narodowe nabyli, są pod poręką i odpowiedzialnością za tyśiąć millionów obrońcom Rzpłtey przyobiecanych, i do nich należeć będzie przymuszona pożyczka. — Odeślano do Kommissji.

Mathieu rzekł: iż większa część bogaczów są zdziercami. Nadsza publiczna powstała przeciwko człowiekowi który w roku 1792 nic nieposiadał, a dziś opływa w bogactwa, iego poślępowanie surowo powinno być rozstrząsane. Żądam ukarania łupieżców, Generałów i kommissarzów wojennych, którzy się porozumieli na wzbogacenie siebie ze szkodą obrońcom Ojczyzny.

Cochet. Gdyby towarzystwo nie wspomniało o złodzieiach i zdziercach, mówionoby, iż *Jakobini* są najlepszymi na świecie ludźmi. Niech nas nie zaskrasza. Domagamy się nieustannie o ukaranie złodzieiów. Czas nagli; znak wyróżnienia Republikanów jest dany. Żądam ażeby na Ciała Prawodawcze wolano: Ratujcie Rzpłtę.

Na sefjy dnia 7 *Vachard* powstała przeciwko zachowywanym względom dla ludzi którzy więcej niż *Pitt* łakozili Rzpłtey. Nie może tam mieć miejsca ułomność i względy gdzie idzie o ratunek Ojczyzny. Potrzeba ażeby się zawsze lud zapytywał kiedy będzie miał prawo rozkazywania? Mowca obraca potem mowę do Ciała Prawodawczego i mówi: Prawodawcy chwyciliście czarta za ogon, lecz poty nie będziemy bezpieczni poki go nie schwycicie za uszy.

Arena z Rady 500. Obywatele, jutro jest dzień czytania Aktu oskarżenia przeciwko Ex-Dyrektorom, jeżeli niebędzie przyjętym, nieprzypisujcie to Reprezentantom ludu, lecz fakcji złodzieiów. — Oklaski.

Felix Lepelletier podaje do czytania Adress dniem wprzód przez *Prieure* zapowiedziany, którego znaczniefze propozycje są. Powrócić Rządowi zasady demokratyczne; zapewnić bezpieczeństwo wolności i towarzystw politycznych; znieść wszystkie przeciwne konfliktu prawa; postanowić równą i wspólną edukację; nadać własności obrońcom Ojczyzny; dla wykorzenienia żebractwa, otworzyć publiczne warsztaty; zwalić na bogaczów ciężary wojenne; postanowić łagę sprawiedliwości, która by zdarte przez złodzieiów odebrała łupy; zrobić powszechną federację, wstrzymać pochodzące z wyroków Dyrektoryatu bezprawia.

Marchand. Ten adress będzie każdemu z nas służyć za katechizm konfliktu. Żąda wydrukowania i odeśłania do kancelaryi instrukcyjnej. — Postanowiono, ażeby ten adress był przez wszystkie członki podpisany, i do Ciała Prawodawczego odeślany.

Na sefjy dnia 3. Sierpnia *Lejollot* usprawiedliwia Zgromadzenie Ludu z potwarzy nań rzucanej. Nieprzyjaciele nasi nie lakaia się (rzekł) postrachu ale równości. Oskarżają nas iakobyśmy podział gruntów wprowadzać chcieli, lecz chcą oni tym zarzutem odwrócić od siebie, powrocie ochydnym łupieżstw przez siebie czynionych, w tym sensie prawda że będziemy zawsze starać się zrobić podział. — *Laboureau* żąda, aby w adresie powiedziano Prawodawcom: Winnicie nam ugruntowanie Rzpłtey, czemuż spozniacie się wyrzyc na tablicach prawa, Ojczyzna ma potrzeby, nakazaliście rekwizycję osób, czemuż nie nakazacie rekwizycji rzeczy, czemuż macie oszczędzać bardziej zbytek bogacza, iak nędzny wyrobek biednego? zbawcie Rzpłtę albo ona sama przywiedzioną zostanie do zbawienia siebie.

Zgromadzenie Ludu ma się przenieść z ulicy *Bacq* na przedmieście *Martin*. — *Jakobini* mają mieć projekt, aby majątki wszystkich bogatych ludzi wzięte były w rekwizycję. — Przeciwko ministrowi Policji *Pouché* bardzo mocne mowy miano. — Chociaż *Augereau* jest przewodnikiem zgromadzenia obrany, nie okazał się iednak na tym miejscu, Ob. *Prieure* tym czasem go zastępuje.

(O wzięciu *Alexandrii* i *Mantuy* ieszcze dotąd w Paryżu nie wiadano. Publikowany był tylko w dziennikach list kommandanta *Latour* do Generała *Moreau* pisany, w którym oświadcza, iż *Mantua* niczego się od nieprzyjaciela lękać nie może.)

z Hagi dnia 15. Sierpnia.

Boiaż jest teraz powszechna, iż atak nieprzyjacieli czeka nas od strony *Wesfalij* i *Ems*, aktoży stoi w związku z tajną wyprawą *Angielską*. Boiaż i ta tym bardziej pomnożyła się, kiedy Xiążę dziedziczny *Oranij* przybył do *Lingen*. Z tych powodów wszystkie użyte są środki, do iak najmocniejszej obrony Rzpłtey naszej przeciw wszelkiej napaści. W tym celu Generał *Brune* Szeł naszej całej sily zbrojnej, miał niedawno długą konferencję z naszym Dyrektoryatem, do której także Generał *Daendels* iako kommandant naszych wojsk liniowych w dawnych prowincjach *Hollandji* i *Zelandji*, Minister wojenny *Peymann*, i Minister morliki *Spoors* przywołanemi byli. — Od granic naszych donoszą, iż tam okazała się proklamacya w języku *Hollenderskim*, obiecująca wprowadzenie dawnego porządku rzeczy za wsparciem Dworów *Wiedeńskiego*, *Petersburskiego* i *Londyńskiego*. Wielu Officerów z dawnej służby Xiążęcia *Oranij* wyjechało nad granice. — Wszystkie gwardya narodowa zawczoraj zebrać się musiała, a wczoraj officerowie wybrani zostali. — Minister policji zalecił wszystkim administracyom Departamentowym, baczną mieć oko na wszystkich stronnikow domu *Oranij*, tudzież na wszystkich obcych emmigracyuszach.

z Szwabij dnia 8. Sierpnia.

Generał *Maffena*, który na dniu 5 miał ieszcze główną kwatere swoją w *Leuzburg* rozkazał nadto wawozy gory *Jura* i około biskupstwa *Bazylijskiego*, które od samej natury są już dosyć mocne, ieszcze bardziej obwarować, i pod *Bazylą* założyć oboz oszańcowany dla

10 tysięcy ludzi. Obie armie wiele ucierpiały od ciągłych ulew w Szwajcaryi spadających. — Na dzień 15 spodziewana jest jedna część wojsk Rosyjskich w Saffuzie. Pastor Lavater i Herzl z rozkazu Francuzów na 30 mil od Zurich zatrzymać się muszą. — W całej Szwajcaryi niedostatek żywności czuć się daie.

z Moguncyi dnia 9. Sierpnia.

Robota około pomnożenia fortyfikacyow miała naszego trwać nieprzerwanie, i te tak będą rozszerzone, iż wymagać będą 50 tysięcy wojska do dostatecznego oblężenia. — Armia Reńska w dwóch obozach ma być rozłożoną, pod Gemersheim i Oppenheim. — Pomimo żądania wielu osób, żadnych zakładników z pomiędzy sług elektorskich nie wzięto.

Dnia 10 Sierpnia.

Fortyfikacje tego miała tak wewnętrzne iako i zewnętrzne z największą dzielnością są przyspieszane. Kościół Reformatorów zamieniono na warsztat broni; między innymi rzeczami robią tam wielkie łańcuchy dla załatwienia się między Renem i Menem w przypadku oblężenia.

Mylnie było doniesiono iakoby wojska zupełnie się cofnęły od rzek Nidda i Lahny na lewy brzeg Renu. Wojska które się przez tę rzekę przepawiły natychmiast od innych były zastąpionemi. Lecz to jest prawdą, iż wojska Francuskie zajęły bardziej ścieśnione łanowiska w okolicach Hochheim.

Armia Reńska znacznie się zbiera i pomnaża zgromadziąc się na lewy brzeg Renu. Wszystkie miejsca zaczawszy od Bingen aż do Worms i Spiry, napelnione są wojskami wszelkiego gatunku, które do tych miejsc należą. Lubo zawsze mówią o bliskiej na prawym brzegu dywersyi, żadne jednak do tego przygotowania widzieć się dotąd nie dały.

Transporta broni, amunicyow i żywności przybywają ze wszystkich stron do tej fortecy.

z Kolonij dnia 10. Sierpnia.

Zegluga na Renie jest od kilku dni zaczawszy od Koblenz aż do granic Hollenderskich wstrzymana, można jednak przejść z naszego brzegu na prawy, za paszportami Administracyi centralnej w Akwisgranie, które są potwierdzone przez komendanta wojskowego. Przybywają jeszcze konspiracyści, którzy się udają do Moguncyi. Mówią, iż ta forteca ma 17 batalionów garnizonu.

z Manheimu dnia 12. Sierpnia.

Zawczoraj po południu General Müller komendant tymczasowy Armii Reńskiej wyjechał stąd dla udania się do swojej głównej kwatery. Za jego wyjazdem równie iak za przybyciem dano ognia z armat na wałach.

Dnia 14. Sierpnia.

Dowiadujemy się, iż główna kwatera Armii Francuskiej będzie dziś przeniesiona z Guntersblum do Strazburga, batalion 29tej polbrygady, który tu się znajdował wyjechał dzisiejszego poranku do tego miała.

Od brzegów Menu dnia 10. Sierpnia.

Nowa Gazeta Strazburska utrzymuje, iż General Bonaparte traktat z Portą uczynił. — Teraźniejszy Xiążę Württemberg chce zerwać się z traktatu który poprzednik jego z Rządem Francuskim zawarł. — W Koblenz wiele osób zostało aresztowanych, które wiadomość o poddaniu się Mantuy z radością rozgłaszały. — Mieszkańcy Florenty musieli po wniściu wojsk Cesarzkich zapłacić kontrybucyi 80. tysięcy fluków. — Gazeta Erlangskatwierdzi, iż przy armii Cesarzkiej w Szwajcaryi znajduje się w Kommissaryacie brat ex-kommissarza Francuskiego Rapinat.

z Hanau dnia 10. Sierpnia.

Francuzi naprawiają iak najszybciej fortyfikacje twierdzy Lauban. Wczoraj G. Müller tymczasowy komendant armii Reńskiej której główna kwatera do Guntersblum przeniesioną została, przybył do Manheimu. Zburzenie fortyfikacyow miała tego, znowu jest wstrzymane. — Jarmark iestenny w Frankfurcie zwyczajnie odbywać się i w tym roku będzie.

Od brzegów Elby dnia 16. Sierpnia.

Na dniu 12 t. m. okręt wojenny Rosyjski *Wenus* od 54 armat z 900 ludźmi, z Reval do Anglii przeznaczony, przechodził przez Sund. — Panu Stewart Angielskiemu powiodło się pierwszemu z Europejczyków, iż Amerykę północną od wschodu do zachodu obiecał. Był już za rzodkami Miffuri, i tylko o 20 mil drogi od morza wschodniego, gdy wojna wszczęta pomiędzy mieszkańcami brzegów, przmusiła go do okrażenia. Znalazł on w drodze wielu przyjacielskich i dosyć obcych In-dyanow i niezmiernie gory do przechodzenia. Wgorach Chili w południowej Ameryce, odkryto pewny gatunek pszenicy, który gdyby do Europy został wprowadzony, odmienilby i poprawiłby całą polsac rolnictwa; rośnie ona na krzaku, który nigdy nie ginie, i każdego roku obfite nienie wydaie.

z Berny dnia 6. Sierpnia.

Wyszedł tu jeszcze jeden korpus wojska idącego do Walezyi, na to miejsce przybyły inne wojska ze szrodka Francyi.

Niedostatek broni stał się Dyrektoryatowi powodem domagania się o prawo zabraniające wywozu broni i amunicyow wojennych pod najsurowszymi karami.

W opisanu historycznym względem Kommissarza Rapinat wydany, opuszczono następującą okoliczność: Gdy w Maiu 1798 roku przyszedł do Dyrektoryatu, w mianey tamże rozmowie dodał: Nazywam się Rapinat, rzekł z miną znaczącą i z uśmiechem.

Od granic Włoskich dnia 1. Sierpnia.

Na dniu 31. Lipca zajęci w niewolę w Mantuy Generalowie Francuscy, tudzież Szwajcar Mayer i General Wielohurki, przybyli do Werony. Trzy tysiące chorych Francuzów zostało w Mantuy. Szczęście wielkie sprzyjało Cesarzkim, gdyż zaledwie forteca zajęta była, strasna nawałnica popsuła wszystkie okopy i łańce. Mokra ziemia przeszkodziła także, iż miny pod St Giorgio wysadzone nie zostały, chociaż i Francuzi zapalili. Procz ciężkich dział, znaleziono w fortecy 20. tysięcy karabinów. Korpus oblegający udało się zaraz do Piemontu dla połączenia się z główną armią. Stojące pod Placencją korpus wkroczył do Bronno, skąd marsz swój ku Bobbio obroci. — Wyspa także Elba Francuzom iest odebrana, załoga w Porto-Ferrajo wzięta w niewolę została. — Ankona będzie i od lądu i od morza atakowana. — Król Neapolitański ma powrócić do Palermo dla obchodzenia tamże święta S. Rozalii i dla zabrania swoiey familij. Mówią iż w Neapolu wielu patriotów do morza wrzucono. Neapol ma teraz załogę z Moskalow i Turkow. W pałacu Królewskim gołe tylko ściany znalezione. — Akademia w Pawii została zniesiona, gdyż Protektorowie iey przy wkroczeniu Francuzow do Włoch, sposob myślenia demokratyczny okazali.

List Generała Artu Barona de Kray do Kommandanta fortecy Mantui. G. D. Foissac Latour.

Moscipanie Generale. W wzajemnym naszym przekonaniu, iż w tym ważnym i niebezpiecznym oblężeniu, dopełniliśmy całkowicie nasze obowiązki iako Generalowie i iako żołnierze, zostacie nam się ielzcie iedna powinność, a ta iest ażeby niczego niezaniebdać cośmy winni naszemu Rządowi, i walecznym braciom oręża, dla zapobieżenia większemu a niepotrzebnemu krwi wylewowi, oraz zniszczeniu i miała i iego mieszkańców; nasze nawet sumnienie tę na nas wkłada powinność. Z tych powodow posyłam do W Pana dwóch officerow z Armii oblegającej, nietylko dla oznajmienia mu moich łkłonności zasadażających się na honorze i prawidłach wojennych, ale też dla doniesienia mu o stanie waszey Armij. Nie masz się W Pan spodziewać żadnego oswobodzenia. a zatem przez próżne pragnienie flawy stałbyś się powodem niepożytecznego rozlewu krwi twoich mężnych żołnierzy, i winienbyś za to odpowiedzieć twemu Rządowi. Jeżeli więc W Pan łkłaniasz się do zawarcia kapitulacyi zgodney z okolicznościami, chciej mnie o tym uwiadomić. — W Castelletchio d. 27 Lipca 1799. — Podpisano Baron de Kray G. Artilleryi.

W głównej kwaterze w Mantui d. 10. Thermidora (28. Lipca) roku 7. Rzeczypospolitey Francuskiej iedney i nierozdzielney.

Mości Panie Generale. Nie ia żądałem kapitulacyi. Proponowałem mi to w wyrzacz okazujących iego rzetelność, a zasadażających się na sprawie, którą obydwu winni iestemy zdać naszemu Rządowi za wszelką krew rozlaną. Ludzkość W Pana i wyobrażenia, które masz o prawdziwym wojskowym honorze, mogą się zgodzić z przykremi i poniżającymi propozycjami, które mi czynisz w momencie, gdy się pokazuję łkłonny do przyjęcia uczciwych warunkow? chcesze, ażeby podpisał moją nieflawę i zbrodnię? chcesze obciążyć pętami i hańbą waleczny garnizon Mantui?

Cobyś powiedział o Generale Francuskim któryby ci chciał podobny przepiłać warunek? „Raczeż z orężem w ręku umierać! Ponieważ niechcesz iak tylko krwi i gruzow, zostawimy wam nasze trupy, a wasz honor od naszego zatartym zostanie. Takaby była W Pana odpowiedź, i taka też iest moja, taka iest odpowiedź Rady wojenney do obrony twierdzy i całej moiey załogi. Mozesz W Pan wierzyć, iż mamy jeszcze sposoby ażeby spoznić moment oplakanego tryumfu, Mamy łańce i miejsce do ułępu. Odłup od tego okropnego zamiaru, który niemogąc mieć żadnego pożytecznego skutku, zniszczyłby twoją zdobycz i umniejszył chwale. Jeżeli WP. potrzebuiesz znakow zwyciężkich, ielzi chcesz jeńcow, oddaie ci moją osobę i z całym officerow korpusem. Zostaniemy zakładnikami dla zapewnienia, iż reszta wojska nie będzie przeciw Cesarzowi i jego sprzymierzeńcom użyta, pod warunkiem, iż nasi unter-officerowie i żołnierze odesłani będą do Francyi.

Ten umiarkowany szrodek zgadza się z ludzkością i interellem politycznym, który zapewne nie może się zasadażać na zniszczeniu miała, jego mieszkańców i łacownych magazynow, których zdobycz mozesz sobie zapewnić, i zostawieniu światu, a bardziej jeszcze miału okropney pamiątki, gdy ieszcze iest w mocy W Pana uczynić swoje imie sławnym przez czucie łprawiedliwości i umiarkowania, które nierownie lepiej interellem jego Monarchy posłuży.

Z tych względow odsyłam W Panu projekt kapitulacyi z małemi odmianami, z iakimi może być przyjęty bez hańby i niebezpieczeństwa. Jeżeli go W Pan odrzucisz, bierzemy się do broni i iestemy w przedświeżeniu dania szlachetnego przykładu woioownikow umielących śmierć nad nieflawę przenosić.

W tym przypadku upraszam W Pana ażebyś dał znak przez nayspieszszy wyłrzał armatny. Przyimiy W Pan Mci Panie Generale zapewnienie nayszetelniejszego łacunku. (podpisano) Foissac Latour General Dywizyi.

O B W I E S Z C Z E N I A

Ponieważ garbarnie w Prowincyach Prus Południowych, Nowo Wschodnich i nowego Szląska teraz eksystujące, w tak znaczney znajdują się liczbie, iż wystarcza na wyrobieńskór surowych, a wywoz onych dotąd dozwolony, łprawilby ulżać robotnikom około garbarni tychże pracującym; iak więc celem utrzymania tychże fabryk i pomnożenia im zarobku; iako też przez wzgląd, iż pomnażająca się w kraju ludność, i znaczna liczba wojsk, potrzebuia znaczniejszego łkor wyrobionych zapasu, postanowiono zostalo przez Rząd Kraiowy: iż wywoz wszelkich łkor surowych: 17 słowych, Korzłich, Cielęcych, Owcezych i Jagnięcych za granicę zakazany iest we wszystkich pod Panowanie Pruskie podpadłych bywłych Polkich Prowincyach; a nawet łkury takowe nie będą mogły być wywożone z jarmarku Frankfurckiego i krajowych portow morskich; łkury zaś łżięższe i łkrołcze ieszcze na ten raz mogą być wywożowane. O takowych wyrokach Rządowych, donosi się Publiczności dla iey przestrogi i informacyi. — Dan w Warzawie dnia 17. Czerwca 1799.

Kamera J. K. Mci Prus Południowych Wojenno Ekonomiczna.

Na Terminie dnia 5 Września r. b. przed południem o godzinie 10 w Pałacu tuteżnych Magistratur Rządowych odprowiacać się będzie przed wyznaczonym na to Kommissarzem publicznym Licytacya Liwerunku furazow, iako to: 1702 1/2 Winłow Owsa: 8.280 Cetnarow Siana: oraz 2.250 Kóp 11 1/5 wiążek słomy dla Kwaleryi tu na garnizonie łkoiący na czas łaloroczny, iako to: od 1 Października w r. b. do ostatniego dnia Września w roku przyszłym. Naysmniey na Liwerunek takowy ofiarujący, postawiwszy natychmiast kaucyą pewną na 6.000 Talerow otrzyma na to złeczenie, przy łtrzymaniu wyłszey approbacyi. O czym obwiełcza się łżycących łobie takowego Liwerunku, wzywając onych, aby się dnia wzmiankowanego w domu Kollegiow Rządowych łnaydowali, i względem oferty łżożyli łwe łswiadczenie. — Dan w Warzawie dnia 16 Sierpnia 1799 roku.

Kamera J. K. Mci Prus Południowych Wojenno Ekonomiczna.